

MOTOR- PASTOREN

Pastor Per Aage Budalen i Ørje-menigheten Friends er ikke som andre pastorer. Han har motordilla og trives i Brekka.

Side 6 og 7

LIV OG RØRE

Samson Norheim Bergquist (tv) og Fredrik Jernberg Ljøner var to av mange som koste seg på byggedagen i Rømskog.

Side 19

ENDELIG HJEMME

– Vi har Norges flotteste vassdrag, sa Turisten-eier Alf Ulven da dampbåten ankom Halden under stor festivitas 7. juni.

Side 14 og 15

STOR GJEDDE

Therese Fjeld Hansen tok denne gjedda på 7,8 kilo under gjeddefiskekonkurransen i Aremark. Det ga annenplass.

Side 19

Suksess for Soot

Det er 150 år siden Engebret Soot døde. Den store kanalbyggeren blir hedret på en utmerket måte gjennom «Slusespillet om Engebret Soot». Og publikum storkoste seg i historiske omgivelser. All ære til Marker Teaterselskap, her representert ved Lars Johansson. **Side 16 og 17**

Foto: Siri M. Dalnoki

Neste avis kommer 22. august

AVISA Grenseland

JULI 2009

Aremark
Innbyggere: 1.405
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Tore Johansen (KrF)

Marker
Innbyggere: 3.447
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog
Innbyggere: 677
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Nils Nilssen (A)

Lær av svenskene

Tidligere i juni arrangerte Avisas Grenseland en svært vellykket lesertur til Dalslands Kanal. Den turen er behørig nevnt på annen plass i avisen. Det vi derimot skal vie litt oppmerksomhet i denne spalten er det som til en viss grad er sammenlignbart med vår egen vannvei; Haldenkanalen. Nå som D/S «Turisten» er tilbake der den hører hjemme, er det på sin plass å se litt inn i fremtiden. Vi har mye å lære av svenskene.

Bygdegeniet Engebret Soot er blant annet hedret gjennom slusespill på Ørje. Det er vel fortjent, for Soot gjorde vannveien i Haldenvassdraget farbar på 1800-tallet. Men i dag er det ikke nyttetraffikken som gjelder. I dag er det turisme og rekreasjon

for Grenselands egne innbyggere som teller. Til rådighet har vi Nord-Europas høyeste sluser (bare i Portugal finnes høyere) på Brekke. Sluser i Strømsfoss og sluser på Ørje. Sluseanleggene har i en årrekke vært i forfall, men statlige kroner og stor entusiasme lokalt har fått anleggene noenlunde på fote.

Mellom slusene ligger store områder med uberørt natur og spredt bebyggelse. Fosby, «hovedstaden» i Aremark, Strømsfoss og Ørje er eneste tettsteder på den over sju mil lange reisen. Haldenkanalen er et fantastisk byggverk med uante muligheter. Det er også her utfordringen ligger. For fasilitetene langs kanalen kan bli så mye bedre. En tur på imponerende

Dalsland Kanal er en opplevelse. Her har svenskene fått til en attraksjon av de sjeldne, med akvedukten i Häverud som det absolutte høydepunkt.

Det blir både galt og urettferdig å krevde at Haldenkanalen skal bli som Dalslands Kanal. Forutsetningene er svært annerledes, og vi vil fortsatt ha vår uberørte natur. Men noen tips og ideer kan og bør vi stjele fra våre naboer. Vi vil derfor foreslå at politikerne i de tre Grenseland-kommunene pålegger seg selv en tur på Dalslands Kanal – rett og slett for å få inspirasjon og ideer til nyttenkning. Det fortjener både innbyggerne og alle ildsjelene som har beriket vårt vassdrag med flotte dampbåter.

– Et øyeblikk – her er 15 kjappe

Cindy E. Engebretsen

Alder: 1987 mod.

Bosted: Strømsfoss, Aremark
Yrke/stilling: Jobber på vassdraget og i kommunen

1. Hva opptar deg mest akkurat nå? Vassdraget og båtene her. Vi har virkelig noe å være stolte av! Utrolig morsomt at Dronningen har kommet hjem igjen, helga 27.-29. juni blir stas. M/S «Turisten», som har frakta passasjerer og gjort lokalhistoria tilgjengelig for folk igjen i fireogtyve år nå. Ellers så kan også de gamle sliter'ne nevnes i fleng, «Engebret Soot», «Ara», «Thor», «Mette Meng», «Tryg» og «Pasop» for å ta med noen. Kjempebra at de blir tatt vare på!

2. Hva gjør deg glad, hva gjør deg sint og hva gjør deg bekymret?

Å glede andre gjør meg glad. Mennesker som ødelegger for andre mennesker gjør meg sint... og bekymret! Samfunnsutviklingen er bekymringsverdig.

3. Hvilken enkeltperson i historien har betydd mest for verden?

Jesus og Hitler, -ytterpunktene på skalaen. Jesus gjorde mye godt og blir fortsatt forkynt verden over. Hitler gjorde ondskap, utrydding og starta en verdenskrig. De har begge sin innvirkning på verdenshistorien. På godt og ondt.

4. Hva slags musikk lytter du helst til, og hvem er din favorittartist?

Hører på det meste, all right med litt variasjon.

5. Hva foretrekker du; radio, tv, film, aviser, ukeblader, bøker eller internett?

Radio i bilen og bok på senga.

6. Er du miljøbevisst og hvordan bidrar du selv til et bedre miljø?

Ja, jeg er bevisst på miljøet. Det er viktig å ta vare på naturen! Men da synes jeg vel vi har begynt i feil ende. Burde man ikke begynne der det er verst?

7. Hva ville du gjort om du var ordfører?

La til rette jobbmuligheter og etableringsvilkår for å ta vare på og beholde ungdommen i bygda. Dermed hadde også folketallet økt. Vi kan for eksempel ikke være redde for å satse på turisme. Bevilget mer til assistenter i skolen, slik at tilbud og oppfølging av barn med og uten spesielle behov hadde blitt mye bedre. Tilrettelegging for lag og foreninger er også viktig. Scene i den nye idrettshallen for eksempel.

8. Hvilket enkeltmenneske har betydd mest for deg?

Hmmm, vanskelig å velge ett enkeltmenneske... Familie og venner!

9. Er du fornøyd med det du har utrettet så langt i livet?

Ja.

10. Reis hvor du vil i fire uker. Hvor drar du?

Da ville jeg reist litt rundt omkring.

11. Hvilken politiker har du mest sans for?

Ordføreren vår, Tore Johansen, gjør en bra jobb.

12. Hvilket forhold har du til sport og idrett?

Gøy å drive med, men for mye av det på TV blir kjedelig. Vintersport er artigere å se på enn sommersport.

13. Hva er det aller beste med din kommune?

Naturen og Strømsfoss.

14. Hvordan tror du verden ser ut om femti år?

Med den samfunnsutviklingen vi har nå kan det risikere å bli et veldig ensomt samfunn. Den stadige effektiviseringa sliter ut og bruker opp arbeidstakerne, og teknologien overtar det sosiale. Alt skal ordnes over internett. Sett fra miljøsidene må dagens utslipp gjøres noe med, og vann blir viktigere enn olje.

15. Hvilket enkeltmenneske har betydd mest for deg?

Hmmm, vanskelig å velge ett enkeltmenneske... Familie og venner!

16. Er du fornøyd med det du har utrettet så langt i livet?

Ja.

17. Reis hvor du vil i fire uker. Hvor drar du?

Da ville jeg reist litt rundt omkring.

Det skjer i Grenseland

Hele året skjer det små og store kulturarrangementer i Grenseland. Her er en oversikt over noe av det folk kan glede seg til de neste ukene.

Aremark:

Lørdag 27. juni kommer D/S «Turisten» til Strømsfoss. Velkomstarrangement på Strømsfoss brygge. Det blir salutt ved Fredriksten Artillerie Compagnie kl. 16.30. Deretter går det slag i slag med underholdning, taler og kåseri.

Søndag 28. juni fortsetter Turisten-festen med musikalske innslag og annen underholdning fra kl. 12. En time senere forlater båten Strømsfoss og setter kursen for Ørje.

Torsdag 2. juli kl. 19 arrangerer bondelaget møte i Strømsfoss mølle. Tema er nedleggelsen av mølla på Skolleborg.

Lørdag 1. august: Pilegrimsmarsj fra Nössemark til Aremark.

Marker

Fredag 26. – søndag 28. juni er det Slusefestival. **Fredag 26. juni** kl. 18: Slusespillet om Engebret Soot.

Fredag 26. juni kl. 20: Pubkveld i Brugshallen. **Fredag 26. juni kl. 22:** Jazz i Øymark kirke: Brazz Brothers.

Lørdag 27. juni kl. 9: Frokost i sentrum. Storgata, Ørje.

Lørdag 27. juni kl. 11: Brugsområdet åpner. Håndverksdager, auksjon, veteranbåtkjøring, helikopterflyging fra rådhusplassen, Atlier Øvre har utstilling i Wang. Kl. 13: Auksjon.

Lørdag 27. juni kl. 11: Postkortmesse i Markerhallen.

Lørdag 27. juni kl. 14: Olabilløp på Brugsområdet. **Lørdag 27. juni kl. 16:** Jazz-utekonsert: Lycky Seven med Duke Heitiger.

Lørdag 27. juni kl. 20: Jazzkveld: Lycky Seven med Duke Heitiger, Solveig Sletthjell med sin Slow Motion Quintet.

Søndag 28. juni kl. 11: Gudstjeneste Brugs-hallen. Ørje/slusene.

Søndag 28. juni kl. 12: Atlier Øvre har utstilling i Wang.

Søndag 28. juni kl. 15: Kanalfesten 2009. DS «Turisten» ankommer Ørje.

Søndag 28. juni kl. 16: Slusespillet om Engebret Soot

Torsdag 2. juli kl. 18: Skirenn med verdensmester Ola Vigen Hattestad.

Lørdag 11. juli kl. 12–16: «Strikkecafé» på Lund gård. Kåseri av tekstilkunstner Karin Kristiansen, som også har utstilling på Galleri Stabburet.

Søndag 12. juli kl. 11:00: Friluftsgudstjeneste i Øymark/Rørvik.

Lørdag 18. juli kl. 12–16: «Malercafé» på Lund gård. Billedkunstner John O. Tørrisen tar publikum med inn i malerteknikkens verden.

Lørdag 25. juli er det frimarked i Storgata i Ørje.

Onsdag 29. juli kl. 18: Olsokgudstjeneste i Rødenes.

Lørdag 1. august kl. 11–14: Stor fiskekonkurranse. Bommen, Ørjeelva.

Lørdag 1. august Kanallekene. Fiskekonkurranse, dampbåter, rebuskonkurranse, ordførerrens «fløterlotto», roing og mye mer. Sluseområdet Ørje.

Lørdag 1. august Markerdansen i Tangen. Levende musikk fra scenen.

Strømsfossdagen 8. august byr på en rekke aktiviteter for store og små. (Foto: Øyvind Ottersen)

Lørdag 8. august er det Strømsfossdagen. Området er åpent fra kl. 11–16, med utstillinger og salgsboder. Ved Turistenbrygga ligger dampskipet «Turisten» og MS «Thor». I tillegg kommer DS «Engbret Soot». Møllereens Hus har kafé ute og inne. Det serveres rømmegrøt, pølser og sveler. Holth Landhandleri har åpent hele dagen. Strømsfoss Mølle har åpent møllemuseum, fotoutstilling med gamle og nye bilder av DS «Turisten» og kunstutstilling med Michael Hillkirk og Tove Jensen. Det blir også underholdning og ulike aktiviteter.

Byggmester Bjørnar Østensvig

NYBYGG • TILBYGG • RESTAURERING • LANDBRUKSBYGG
• HYTTEBYGGING • MINDRE MURERARBEID

Behjelpelig med tegninger og søknader. Godkjenninger for våtrom

Telefon 91 30 37 61. Adresse: 1798 Aremark

Galleri Bruget, utstillingen «Landskap».

Åpent hver dag, unntatt mandager, fra 13. juli til 31. august.

Kanalmuseet er åpent 24. juni til 19. august: Tirsdag – søndag 12–18, mandag stengt.

Turorientering: Marker Orienteringslag legger ut poster for turorientering i terrenget rundt Kjølens Sportsenter og Klundsåsen.

Småbarnstreff i Ørje kirke hver mandag mellom 11 og 13. Her samles foreldre og barn fra 0 til 3 år.

Ungdomsklubb på Stikle bedehus hver fredag kl. 20. Arrangør er Jeriko.

Søndagscafé i Friends-lokalene i Ørjesenteret hver søndag fra kl. 16:30.

Biblioteket i Marker rådhus har åpent på tirsdager og torsdager fra 10 til 17.

Lund Gård har salgsutstilling på Galleri Stabburet 11. juli til 16. august.

Bakergården i Ørje har utstillinger i hele sommer. Ny kunstner hver måned: juni: Inger Jaavall og Dag Krogstad: «Portretter av Afrika». Juli: Bjørg Dybvik. August: Lisbeth Baklid: «Spor av dyr».

Rømskog:

Lørdag 4. juli kl. 11. Unionsmarathon. Kurøen, Rømskog.

Søndag 26. juli kl. 16 er det Allsang på Kørren med Stig Gustafsson, Olle Jansson og Tore Sjøstedt. Arrangør er Rømskog bedehus.

Mandag 3. august kl. 18.30 er det hyggekveld med underholdning og servering på eldresenteret. Rømskog Helselag arrangerer.

Onsdag 5. august: Kørrefestivalen starter. Programmet er som følger:

Onsdag 5. august: 19:30: Møte

Torsdag 6. august: 19:30: Møte

Fredag 7. august: 19:30: Møte, 22:30: Konsert Mr. Andresen, Åpen låve

Lørdag 8. august: 12: Sandvolley-/volleyballturnering, 15: Kvalifisering

Mestermøtet, 19:30: Møte, 22:30: Konsert Ole Børud Band, Midnatt: Nattverd ved Rømsjøen, Åpen låve

Søndag 9. august: 12: Finale i Mestermøtet

13: Familiesamling Jarle Waldemar/Rømskog BG.

Tirsdag 12. august er det Karuseløp i orientering. Flexistart fra Nordby mellom kl. 17.30 og 18.30. EKT benyttes. Merket fra Riksvei 21. Arrangør er Rømskog IL, ski- og o-gruppa

Søndag 16. august kl. 16 er det Allsang på Kørren med Glade Gutter fra Hadeland. Arrangør er Rømskog bedehus.

Sommerutstilling på Sandemskolen i Rømskog hver søndag i juli. Tema er kulturminner.

Rømskog bibliotek holder åpent alle onsdager i juli fra kl. 13 til 20.

For å gjøre kulturkalenderen så oppdatert og god som mulig, oppfordrer vi alle som arrangerer noe i Aremark, Marker og Rømskog, til å melde fra til Avisas Grenseland.

Sendt en epost til: post@byline.as

Avisa Grenseland er et felles organ for grensekommunene Aremark, Marker og Rømskog.

Redaktør: Øyvind Ottersen
Redaksjon: Siri M. Dalnoki,
Tore Robert Klerud
Grafisk design: Runar Drønen,
Sunniva Hansen

Annonser: Ken Juel Olsen

Besøksadresse:
Byline tekst & design,
Fosby, 1798 Aremark

Telefon: 99 22 1798
E-post: post@byline.as
www.byline.as

Trykk: Nr1 Trykk, Lillestrøm

Svein Bergstrøm er ansatt som ny leder av Marker Sparebanks filial i Aremark. Her sammen med sin forgjenger Astrid Helgesen, som skal inn i ny stilling ved hovedkontoret i Ørje.

Fra skog til bank

Svein Bergstrøm er ansatt som ny leder i Marker Sparebanks Aremark-filial. – Etter 30 år tilknyttet skogbruket blir dette en helt ny utfordring, sier Bergstrøm, som allerede er på plass i banklokalene i Aremark.

ØVIND OTTERSEN, TEKST. SIRI M. DALNOKI, FOTO

Svein Bergstrøm tar over lederstolen etter Astrid Helgesen. Hun skal inn i annen stilling ved bankens hovedkontor i Ørje.

Bergstrøm er en kjent mann i Aremark. Han har vært med i det politiske liv i en årrekke. Han sitter i dag i kommunestyret for Kristelig Folkeparti. Med det er han inne i sin fjerde periode som folkevalgt, dog ikke sammenhengende. Bergstrøm har også erfaring fra en rekke ulike verv. Blant annet har han sittet i bankens styre og bankens representantskap i mange år. Han har også åtte år i overvågningsnemnda, fire år i forliksrådet og vært med i skogbrukets fagprøvenemnd.

Glad i tall

– Jeg er glad i tall, og sånn sett skal dette bli en spennende og utfordrende jobb. Jeg har ikke erfaring fra bankarbeid tidligere, men kjenner likevel både banken og lokalsamfunnet godt. Det er privatmarkedet jeg skal ta meg av. Bedriftsmarkedet blir ikke mitt arbeidsområde, sier han.

Svein Bergstrøm bor på Bøen nord for Strømsfoss. Gården har vært i familiens eie siden midt på 1800-tallet.

– Som en kuriositet kan jeg nevne at bankens stiftelsesmøte ble holdt nettopp på Bøen. Det var i 1851. For å minnes starten hadde banken en liten jubileumstilstelning hos oss under 150-års markeringen i 2001.

Ved siden av gårdsdriften har Bergstrøm i 30 år jobbet i ulike virksomheter knyttet til skogbruk. Han har arbeidet for ulike entreprenører, både i Vestfold og i Aremark. Dessuten drev han i ti år eget entreprenørselskap sammen med to sambygginger.

– Men nå blir det bank. Jeg er allerede godt i gang med å sette meg inn i de mange arbeidsoppgavene. Jeg gleder meg til fortsettelsen, sier han.

Kjøper Berg-tomten

I kommunestyremøtet i Rømskog 11. juni ble saken vedrørende Berg-tomten behandlet. Berg-tomten har vært en av flere mulige alternativer til ny butikk. Forutsetningen var at man i forbindelse med kommuneplanarbeidet skulle avklare hvor den nye butikken skulle plasseres. Dette skjedde ikke da kommunestyret vedtok kommuneplan i fjor.

Eieren av Berg-tomten har bedt om en avklaring på hva som skal skje med tomten. Rådmannen og formannskapet la frem saken uten innstilling til kommunestyret. Ordfører Nils Nilssen opplyste at tomten har fått en takst på én million kroner og en låneverdi på 860.000 kroner. Senterpartiets Bjørn Erik Lauritzen synes kommunen burde kjøpe tomten, siden man vet lite om hva som skjer på Tørnby. Også KrF ga uttrykk for at tomten burde kjøpes nå, ikke minst på grunn av eieren, som har vist stor tålmodighet i saken.

BESTILL ANNONSE I AVISA GRENSELAND

AVISA GRENSELAND er en møteplass for alle i Aremark, Marker og Rømskog - også næringslivet. Prøv derfor en annonse i avisa, forretning eller stilling ledig/kunngjøring. Intet annet lokalt organ treffer så mange lokale lesere.

AVISA GRENSELAND har økt antall utgivelser fra seks i 2008 til 11 nummer i 2009. Opplaget er på 3.500 eksemplarer.

AVISA GRENSELAND distribueres til husstander i Aremark, Marker og Rømskog, men også til hytteadresser utstyrt med postkasse i disse kommunene. Mange hytteeiere abonnerer for øvrig på Avisas Grenseland som blir tilsendt til hjemmeadressen.

RING
ALLEREDE I DAG!
TLF.: 488 988 78

Tidligere utgaver av AG ligger i pdf-format på følgende adresse:
www.byline.as

UTGIVELSESPLAN:
22. august – 19. september
– 17. oktober – 25. november –
19. desember.

Ken Juel Olsen
Salgssjef

Fosby, 1798 Aremark • ken@byline.as • www.byline.as

Tenk på oss når turer
planlegges!
Be om et pristilbud.

GRENSEBUSSEN
Knut Espelund • 1870 Ørje
Tlf. 69 81 41 17 • 909 29 380

**SNEKKERARBEIDER
MURERARBEIDER
LIFTUTLEIE**

Alf-Bjørnar Espelund • Myrene • 1798 Aremark

Tlf: 95 81 24 40 • espelund@halden.net

På Kurøen i Rømskog er det mye aktivitet i sommer. Ikke minst i august. Da blir det møter, konserter og volleyballturnering. Kørrefestivalen hører sommeren til.

Konserter og møter i Rømskog

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Neste utgave av Kørrefestivalen står på trappene. Den første uka i august starter festivalen med møter både onsdag og torsdag.

Underholdning

I likhet med fjorårets festival består konseptet av møter, mangelkamp, volleyballturnering og konserter. På fredag og lørdag er det «åpen låve» utover sommerkvelden. På lørdagskvelden blir det nattverd ved Rømsjøen, og på søndag er det finale i mangelkampen «Mestermøtet».

I begynnelsen av august er det duket for Kørrefestivalen i Rømskog. Dette bildet er fra festivalen i 2007.

Fredag 7. august og lørdag 8. august blir det konsert med henholdsvis Mr. Andresen og Ole Børud Band. Førstnevnte spiller og synger poprock og har de siste årene holdt konserter rundt omkring i landet. Debutalbumet «A part of this puzzle» slippes helt på tampen av august, etter en releasekonsert på John Dee i Oslo. På Kørrefestivalen vil Mr. Andresen sørge for god underholdning for rømsjinger og tilreisende.

Barnegospel

Ole Børud er en norsk musiker, sanger og låtskriver. Han var i sin tid en populær barneartist i det

kristne musikkmiljøet, blant annet i gruppene Børudgjengen og Arnold B Family. Ole Børud har senere vært medlem av diverse metalband, til han fant sine røtter i soul og popmusikken. I år slapp han sitt første soloalbum «Shakin' the Ground» i Japan.

Den siste dagen av Kørrefestivalen, søndag 9. august, kommer barneevangelisten Jarle Waldemar til Kurøen. Waldemar reiser rundt og forteller om evangeliet gjennom sang, drama, musikk, trylling og preken. Rømskog Barnekor skal også opptre denne dagen. Koret består av 34 unge sangfugler fra sju til tretten år.

Overgang til nytt telefonsystem

medfører nytt nummer til sentralbord for de som ønsker kontakt med en av våre filialer. Det nye nummeret er

69 81 04 00

(Hovedkontoret på Ørje har hatt dette nummeret tidligere også)

Våre ansatte på filialene kan også nås på nye direktenummer, nemlig:

Aremark
Filialleder Svein Bergstrøm
469 19 789

Aremark
Kunderådgiver Ann-Kristin Bønøgård
469 19 037

Rømskog
Kunderådgiver Torill Slupstad
469 18 389

Marker
sparebank
www.marker-sparebank.no

PORTRETTE

Himmelen begynner i Brekka

Med tatoveringer, bilcross-dilla og en hang til fete motorsykler er Per Aage Budalen i Ørje-menigheten Friends en pastor av utradisjonelt snitt og med enorm livsglede. – For uansett hva som skjer etterpå så har festen allerede begynt her og nå, forsikrer han.

TOR ROBERT KLERUD, TEKST OG FOTO

Budalen engasjerer seg mye og sterkt når det er noe han brenner for. Og brenner gjør han rett som det er.

– Jeg er nok litt utålmodig. Fullt fokus en tid, gjerne på å dra i gang ting, og så har jeg lett for å ville trekke meg litt tilbake. Noen har nok blitt skuffet over meg når jeg har skiftet fokus litt før de hadde tenkt, men det er slik jeg er, sier han.

Nå om dagen er det landsfinalen i bilcross i Brekka-gropa i Aremark den 22. august som har hovedfokus. Pastoren fra Ørje fikk sansen for bilcross for ikke så veldig mange månedene siden, men har på den korte tiden rukket å skaffe seg grunnleggende ferdigheter som sjåfør, samt knyttet mange kontakter i miljøet. I dag er han teamleder for Team Max Mekk, som etter hvert har medlemmer helt opp til Trondheim i nord.

PR-jobb

Pastoren, som for øvrig er hans faste kallenavn i de kretser, er kjent av alle. Og hva var da mer naturlig enn at PR-jobben for det store arrangementet ble lagt på skuldrene til en som allerede i utgangspunktet jobber profesjonelt med å formidle et budskap.

– Vi har hatt forhandlinger blant annet med NRK, som kommer til å dekke dette stevnet med mye sendetid og et stort mannskap. Det er svære greier, dette her, ler han begeistret, og legger til at han nok ikke ante på forhånd hva han sa ja til.

Det å vite nøyaktig hva han går til har han forresten aldri vært særlig opptatt av. Han kaster seg ut i det. Elsker adrenalin-kicket. Elsker utfordringene. Det å føle at han svever, men ikke helt være sikker på hvor han lander.

– Jeg har alltid vært vilter. Ble vel en kristen sann i 14-årsalderen eller der omkring. Det førte til mye styr på skolen hjemme i Kråkstad den gangen. Skulle

jo liksom være from og forsiktig, men det skar seg totalt. Inne i meg var jeg jo akkurat like gæren som før, minnes han.

MC-gudstjenester

Tanken på å bli pastor var ikke bare fjern den gangen. Den fantes ikke. Og det gjorde den ikke da han kom til Ørje for ti år siden heller. Det bare ble slik. Da han startet en «biker church» med gudstjenester spesielt tilpasset MC-folket, fant han ut nøyaktig hvordan en menighet burde være.

”Jeg har alltid vært vilter. Ble vel en kristen sann i 14-årsalderen eller der omkring.

Og i stedet for å vente på at noen andre skulle starte den, kurset han seg slik at han kunne sette i gang og ta lederansvaret selv.

I årene før hadde den viltre gutten fra Kråkstad brukt energien og talegavene sine innenfor salg og markedsføring. Blant annet av klær og sminke. Og når han kom til Ørje, var

det via Evangeliesenteret, som den gang holdt til på Ørjetun. Ikke alt i livet hadde vært like strøm-linjeformet.

– Det var slitsomt en periode. Tok noen dumme valg og fulgte noen dårlige råd. Jeg er ikke så opptatt av det i dag, sier han.

Han skammer seg ikke, men er ikke stolt, heller. Det er rett og slett historie. Livet er her og nå. Den slitsomme perioden ga noen ekstra erfaringer, men Budalen dveler ikke ved det.

– Kanskje litt utypisk? Mange som har vært gjennom tøffe tak ser på prosessen og vendepunktet som viktige milepæler i livet?

– Ja. Mange har lett for å bli litt overstrømmende. Litt pågående og slitsomme for sine omgivelser. Det gjorde jeg også med en gang, men jeg er ekstremt takknemlig for at Herren viste meg at jeg gjorde mer skade enn nytte ved å skulle omvende alle jeg møtte på min vei, sier han.

– Kan man tolke det slik at du beholdt perspektivene på livet relativt intakt også gjennom den tøffe perioden? At du aldri tvilte?

– Ja. Det var nok først etterpå at jeg tvilte litt. Det var da jeg forsøkte å overkompensere for å bli «god nok». En klassisk feil; å tro at man må prestere noe. Har man lest boka så vet man jo at vi er godtatt som vi er i utgangspunktet. Det er bare å takke og ta imot. Men det er vanskelig for oss mennesker å skjønne at det er så enkelt, sier pastoren.

Medmenneske

For ham er det viktig å by på seg selv, være ærlig og hjelpe andre. Å være et medmenneske. Det er derfor han også nyter stor respekt som «Pastoren» i bilcrossmiljøet, tatoveringsmiljøet og alle andre mer eller mindre avgrensede miljøer han vanker i. Han prediker ikke, men svarer gjerne om han blir spurt. Og når fokuset skifter og han beveger seg fra rom til rom i livet, så passer han på aldri å lukke igjen dørene etter seg.

– En slik livsglede kan nesten fjerne fokuset fra spørsmålet om et liv etter dette?

– Kanskje. Jeg tror ikke det er mulig for oss mennesker å forstå rekkevidden av det konseptet i det hele tatt. Igjen; vi er allerede tilgitt for syndene våre. Jeg tror det skal veldig mye til for at vi skal klare å spolere sjansene våre for å komme hjem når det en dag er slutt her nede.

– Du er raus?

– Noen mener jeg er for raus. Men jeg pleier å si at når jeg en dag står hos Herren, og han sier at «dette gikk vel stort sett greit, Per Aage, men du var litt i overkant raus», så kommer jeg til å svare at «det får du nesten ta ansvaret for selv, det var du som lærte meg hvordan jeg skulle oppføre meg mot mine medmennesker», ler han avvæpnende.

Og forsikrer igjen at det ikke er tanker som opp-tar ham i særlig grad. Nå har han et liv han skal leve, mennesker han skal møte, og inntrykk han skal gi - og få.

– Slik sett har festen allerede begynt, gjentar han. Himmelen starter helt nede ved jordens overflate. For Pastoren er den sågar følbar helt nede i bunnen av Brekka-gropa, bak rattet i en rynkete gammel Opel.

Han trives når adrenalinobler, pastor Per Aage Budalen i Ørje-menigheten Friends. Nå jobber han for fullt med å markedsføre landsfinalen i bilcross i Aremark og mener at aktiv livsutfoldelse må være det naturligste i verden for en pastor.

GRANLI RØR

Nybygg • Rehabilitering • Service
Sanitæranlegg • Varmeanlegg
Kloakkrensing • Vannrensing • Gassanlegg

Storgata 43 1870 Ørje
Tlf. 69 81 12 71 • Mob. 90 91 42 32
stig-erik.granli@granliror.no

MOSBÆKS BILVERKSTED

- GODKJENT BILVERKSTED
- EU-KONTROLL
- DIAGNOSEENTER ALLE TYPER BILER

I SAMARBEID
MED MEKONOMEN

ALT I
BILREKVISITA
& BILDELER

Storgt 36, 1870 Ørje. Tlf.: 69 81 10 40 Mob.: 92 64 17 50

Kompetanseutvikling i skolen

I kommunestyremøtet i Rømskog 11. juni ble plan for kompetanseutvikling i skolen 2009-2010 enstemmig vedtatt. Unni Degnes, tjenesteleder for oppvekst, understreket at det som står i kursiv i planen, gjelder for Rømskog kommune. At læringsresultatene fra nasjonale prøver viser at det er stor andel av elevene som scorer lavt i både lesing og regning, gjelder altså for Aurskog Høland kommune, ikke for Rømskog. I Rømskog foreligger nemlig ingen offentlige resultater i lesing og regning. Planen viser at det bør satses særlig på kompetanseutvikling innen lese og skriveopplæring, videreutvikling av biblioteket og utviklingsarbeid for å få til et felles grunnlag for elevvurdering.

Fra 80 til 50 km/t

I en ekstrasak i kommunestyremøtet i Rømskog ble det enstemmig vedtatt å redusere fartsgrensen fra 80 km/t til 50 km/t på strekningene Rømskog kirke til Flesabekken, Skjønhaug til Sundsrudhaugen og Skjønhaug til Vestby. Begrunnelsen er økende trafikk, smal vei og mange syklistene og gående langs veiene.

TV-aksjonen

Aremark kommune bidrar med 15.000 kroner til TV-aksjonen 2009. Det har et enstemmig formannskap vedtatt.

Støtte til NMK Aremark

NMK Aremark arrangerer Landsfinalen i bilcross i august. I den forbindelse er det bevilget 25.000 kroner i støtte fra Aremark kommune. Vedtaket i formannskapet var enstemmig.

– Det finnes knapt nok et hus uten pc i dag, og det blir stadig mer service, sier Tommy Heyerdahl Jensen i Slusebyen Data.

Er du klar for sommer og ferie?

Vi har aktuelle forsikringsprodukter for deg:

BÅTFORSIKRING

REISEFORSIKRING

HYTTEFORSIKRING

PS! Sommer er også sesong for tordenværskader
Kontakt oss for informasjon om våre gode tilskuddsordninger for å forebygge slike skader eller gå inn på våre hjemmesider www.gjensidige-marker.no for informasjon.

Bruk ditt lokale forsikringselskap som har dyktige medarbeidere med lang erfaring i bransjen.

Ved skade ring: 03100
(24 timers service)

www.gjensidige-marker.no
E-post: marker@gjensidige.no

GJENSIDIGE
Marker Brannkasse

Fellesbygget, Storgt. 55, 1870 Ørje
Telefon 69 81 01 80 – Telefaks 69 81 01 90

Ti år med data i Ørje

Trenger du ny pc, eller har du problemer med den gamle? Tommy Heyerdahl Jensen i Slusebyen Data fikser det. I år har butikken 10-års jubileum.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

For drøye seks år siden tok nyutdannede Tommy Heyerdahl Jensen over Slusebyen Data etter Erling Rebnord. Å få tillit hos lokalbefolkningen tok litt tid, men etter hvert begynte det å løsne.

Kontorrekvisita

– Slusebyen Data var fortsatt i startfasen da jeg tok over for over seks år siden. Jeg kjente Erling Rebnord, som startet butikken. Han fikk ny jobb i Fredrikstad og flyttet, og han ringte meg og spurte om jeg ville ta over. Da var jeg akkurat ferdig på IT Akademi i Sarpsborg. Så hoppet jeg i det, forteller Tommy.

Selv om det tok tid å etablere butikken ordentlig, har han ikke angret på valget. Han synes det er bra å kunne bo og jobbe i Marker.

– Det er ikke bare enkelt å drive for seg selv. Jeg tenkte at det ville være tøft i starten, og det ble det. En må bygge opp tillit. Etter et år begynte omsetningen å øke, sier han.

Butikken ligger i hjertet av Ørje, i lyse, fine lokaler som banken leier ut. Her får du kjøpt pc, kontorrekvisita og annet utstyr til hjemmekontoret.

Småbedrifter

– Prisene på datautstyr er veldig presset på grunn av de store kjedene. Når kunder kjøper data hos meg, kommer de gjerne tilbake for å få hjelp til å løse ulike problemer og for å få oppgraderinger. Det blir stadig mer serviceoppdrag. Folk kan levere pc'en her i butikken, eller jeg reiser hjem til folk på kveldstid, sier Tommy. Han innrømmer at det lett blir mange arbeidstimer i løpet av uka.

Butikken er åpen seks dager i uka, og Tommy driver alene. Men på lør-

dager får han ofte hjelp av noen ungdommer. Ellers har han Nils Ole Solberg i ryggen. Solberg er med på eiersiden og fungerer som en god samtalepartner.

– Nils Ole kan mye om drift, så det er veldig fint å ha ham med på laget, sier Tommy.

Det er stadig folk innom butikken i Ørje. Noen for å få hjelp med data-maskinen, andre kanskje bare for å kjøpe en tussj.

– Kundene mine er mest privatkunder og småbedrifter. De fleste er fra Marker, men det kommer også folk innom fra Rømskog, Aremark og Sverige. Siden jeg er alene har jeg ikke mulighet til å ta på meg oppdrag for større bedrifter. Da må man nok være flere.

Butikksaken fortsetter

I Rømskogs kommunestyremøte i september i fjor ble det vedtatt at de grupperinger som ønsker å bygge butikk måtte legge fram en del dokumentasjon innen 1. mai i år. Ved fristens utløp var det kun kommet inn søknad om tilskudd til bygging av butikk, mens det ikke forelå avtale med eventuell grunneier. I rådmannens innstilling til kommunestyret 11. juni konstateres det dermed at det ikke foreligger noe realistisk forslag til etablering av butikk i Rømskog. Formannskapet syntes fristen, som ble gitt i september, var for knapp, men finner det nødvendig å gi støtte dersom det skal være mulig å drive butikk i Rømskog. Formannskapets innstilling til kommunestyret var at saken tas opp til endelig behandling på politisk dag 5. november 2009. Kommunestyret gikk derimot inn for å fremskynde denne datoen til september, og ordfører og rådmann holder kontinuerlig kontakt med ulike grupperinger for å få kartlagt om det er realistisk å få til en butikk-løsning.

Mange har noe på hjertet.

Vi hjelper til med å få det ut.

BYLINE tekst & design

Telefon 99 22 17 98 E-post: post@byline.as Adresse: Fosby, 1798 Aremark

Til minne om en legende

Det er få forunt å bli en legende i levende live. Tidligere lensmann Gudbrand Mellbye i Aremark var en legende. En institusjon. Et fantastisk menneske som hadde venner i alle lag av befolkningen. Gudbrand Mellbye ble 88 år. Han brukte sitt lange liv til meningsfylt og uegennyttig innsats for sine medmennesker. Det er med stor sorg vi nå konstaterer at den blide mannen ikke lenger er blant oss. Men det er også med stor glede og takknemlighet vi minnes gamlelensmannen for alt han gjorde for Aremark.

Gudbrand Mellbye kom til Aremark i 1945. Han var lensmann i godt over førti år. Hans særegne måte å utøve politiyrket på ga ham en solid plass i folks hjerter. Han kunne være både streng og myndig, men hele tiden rettferdig og med glimt i øyet. Mange lensmenn velger å flytte når de innhentes av pensjonsalderen. Mellbye vurderte aldri å flytte. Hvorfor skulle han det? Han og kona Liv elsket Aremark, og aremarkingene elsket dem.

Mellbye dyrket helt til det siste sin lidenskap for lokalhistorie. Han drev i årevis registrering av gamle boplasser. Han plasserte ut skilt på mange hundre små og store severdigheter. For sin innsats fikk han mange utmerkelser.

Gudbrand Mellbye hadde en lun humor som spredte glede. Det går mange historier om ham, både som lensmann, brannsjef og privatperson. Mange av historiene har han selv fortalt i ulike fora. Historiene vitner om et varmt menneske som ville det beste for alle.

Nå er Gudbrand Mellbye borte. Men arven etter ham lever videre. Fremtidige generasjoner av aremarkinger vil helt sikkert få ta del i både minnene og de konkrete resultatene av det han utrettet.

Aremark har mye å takke Gudbrand Mellbye for. En legende er gått bort, men legenden lever videre.

Vi er sikre på at hele Aremark er med oss når vi nå sier:

Takk, Gudbrand, for alt du har betydd for oss!

Øyvind Ottersen

Ny event på østsiden

Er du glad i ekstremsport? Det er i Rødenes det skjer! Om kort tid slipper man å dra til eksempelvis Spania for å drive med parasailing. Det er bare å ta seg en tur til Ronny Skaug i «Eastside Event» i Marker.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Parasailing er en ekstremsport. Man sitter fast i en spesiell sele. Ved hjelp av et hydraulisk vinsjssystem blir en sakte og rolig trukket opp i luften.

– Har du høydeskrekk, kan det hende du blir kurert etter å ha prøvd dette, sier Ronny Skaug.

Kun to i Norge

Parasailing blir ofte forvekslet med paragliding, hvor man kjører selv.

– Hele seansen varer i cirka tjue minutter, forteller Ronny Skaug fra Rødenes. Han prøvde parasailing for første gang i Spania for ti år siden. Det ga mersmak.

– Det er like spennende hver gang. En kan komme helt opp i en høyde på 170 meter. Det er høyt! Du kan se helt til Rømskog fra Rødenesjøen, sier han engasjert.

Ronny Skaug har i fire-fem år drømt om å kunne drive med parasailing hjemme i Marker. Men båtene er kostbare.

– De spesialbygde båtene for parasailing er «grisedyre». Det finnes kun to slike båter her i Norge. Hvorav en i Rødenes, smiler han.

Ronny Skaug fra Marker vil om kort tid tilby folk å bli med denne båten på parasailing på Rødenesjøen.

Skaug har et verksted hjemme. Derfra driver han firmaet Flexiservice, som driver med reparasjoner av båter.

Sikkerhet

Båten til Ronny Skaug ble kjøpt i Florida, som et prosjekt. Det har kostet både tid å penger å sette den i stand. Parasailingprosjektet har fått navnet Eastside Event og skal være rekreasjon og attåt-nærings for Skaug.

I begynnelsen av juli skal båten være på vannet og prøves ordentlig for første gang.

– Båten er på 32 fot. Det hydrauliske vinsjssystemet bærer en line på 200 meter. Båten rommer 14 personer totalt. Skjermen er på 34 fot. Når båten kjører, går den rolig, fra 5-15 knop, det vil si omtrent som ei snekke. Vi kan ta to personer opp samtidig. Når folk skal ned igjen, blir man vinsjet ned rolig, og man lander på plattformen bak på båten. Sikkerheten er veldig viktig. Alt utstyr er nytt, sier han.

1. august blir Kanallekene arrangert i området rundt slusene i Ørje. Da kan en med egne øyne se hva parasailing går ut på.

Den spesialbygde båten var et prosjekt da den ble kjøpt i Florida. Straks er den klar for sin første tur på sjøen.

Bli med Marker Sparebank på dagstur til Den Norske Opera tirsdag 1. september 2009

Bussreise Oslo tur-retur (E18 med Ørje som utgangspunkt), omvisning m/guide i operaen og 2-retters lunsj i brasseriet Sanguine (et av operaens serveringssteder).

Avreise kl. 09.30.

Pris kr. 500,- pr. pers.

Påmelding tlf. 69 81 04 00 innen 15. juli.

Begrenset antall plasser – én buss.

Marker
sparebank
– førstevalget

Ørje – Aremark – Rømskog – Rakkestad – Moss – Tlf. sentralbord 69 81 04 00 – epost@marker-sparebank.no

Ny marsj med naboer

– Dette er en fin anledning til å komme seg ut i skogen og bli kjent med naboene våre, sier komiteen som arrangerer Pilegrimsmarsj fra Nössemærk til Aremark.

Birgitta Andreasson, Jan-Gunnar Eliasson og Øyvind Strand (t.h.) håper mange turglade folk blir med på Pilegrimsmarsj fra Nössemærk til Aremark. Under marsjen er det lagt opp til mange pauser, som her på Rønningen.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Pilegrimsmarsjen arrangeres i år for tredje gang. For turglade nordmenn starter marsjen ved Aremark kirke, hvor det går buss til Nössemærk kirke. Dagen er lørdag 1. august.

Fra krig til fred

Marsjen, som går langs gamle pilegrimstier, er på 14 kilometer og varer i utgangspunktet hele dagen.

– Men man trenger ikke å gå hele veien. Det er muligheter for å bli hentet underveis på mange forskjellige steder, sier Øyvind Strand i Pilegrimsmarsjkomiteen.

I forkant av selve marsjen blir det morgenbønn og foredrag i Nössemærk kirke, med historikk om pilegrimer. Så går bussen til Dalen på svensk side, hvor turen til fots begynner.

– Vi går over Stora Ma og til Byrvannsbekken. Grensen mellom Norge og Sverige går i bekken. I 1940 var dette et steg fra krig til fred, og det var loser som førte folk over grensen, poengterer Strand.

På norsk side av bekken er det matpause og formiddagsbønn. Heretter fortsetter turen til Rønningen, Espelund og tilbake til Aremark kirke.

Veldig positive

– Turen vil gå i et makelig tempo, og det blir mange pauser. Dette blir en sosial dag som passer både vanlige kirkegjengere og turgåere. En fin anledning til å bli kjent med naboene våre på den andre siden av grensen. Grenseløse venner, som jeg kaller dem. Vi bor i hvert vårt land, men grensen finnes kun på kartet, sier Øyvind Strand.

Komiteen har møter gjennom hele året og jobber med merking og rydding av traséen. Mesteparten av løypa er merket med maling på trærne.

– Grunneierne i området er veldig positive og tilrettelegger for pilegrimsmarsjen.

På slutten av dagen er det olsokgudstjeneste i Aremark kirke og deretter spekemat og rømmegrot i den gamle prestegården Arestad.

Strålende tur til Dalsland

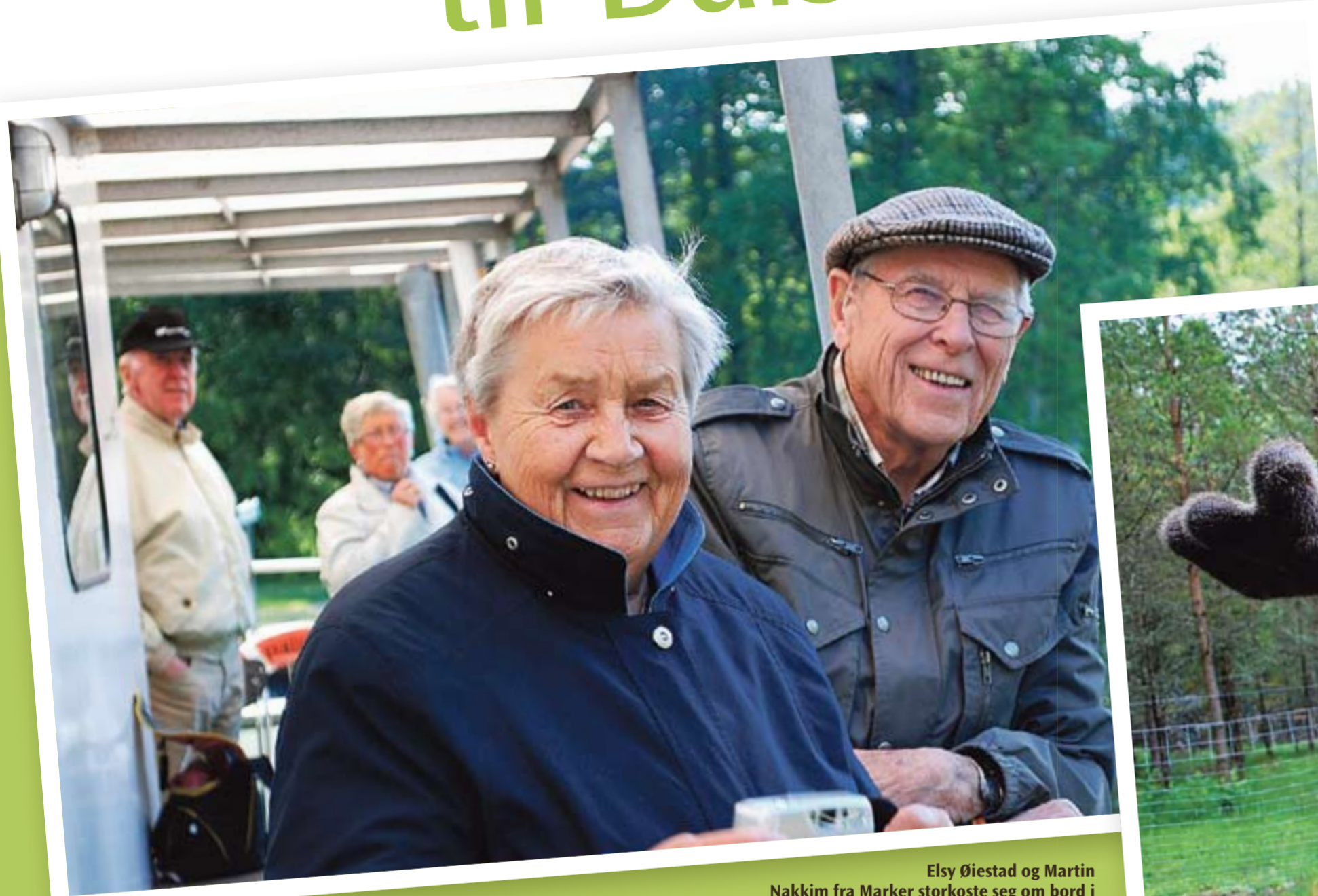
Slike idyller er det mange av langs Dalslands Kanal.

Deltakerne på Avisas Grenslands lesertur besøkte Baldernäs Herrgård.

Handverkshuset i Upperud kan by på massevis av spennende varer, fordelt på fire etasjer.

Elsy Øiestad og Martin Nakkim fra Marker storkoste seg om bord i kanalbåten «Dalslandia».

Ivar Pedersen fra Marker fikk hilse på et flott eksemplar av skogens konge under besøket i Ålgparken i Ed.

Nesten førti lesere av Avisas Grensland kastet seg på tilbudet om å bli med på lesertur til Dalsland. Det angret de ikke på, for turen tidlig i juni ble særdeles vellykket. I to dager fikk deltakerne stifte bekjentskap med Dalslands Kanal og det vakre landskapet som er Grenslands nærmeste nabo i øst.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Avisa Grensland har i løpet av sin relativt korte levetid fått et godt fotfeste i Aremark, Marker og Rømskog. Men det var både gledelig og overraskende at mange av deltakerne på turen også kom utenfra. Flere av Grenslands hytteeiere abonnerer på avisen. De benyttet anledningen til å bli kjent med både Grensland og Dalsland. Også folk med slekt og venner i vårt distrikt ble med.

Vakre Dalsland

Ofte velger vi utflukter til fjernere himmelstrøk. Da går vi glipp av perlene i nærområdet. Det fikk AG-leserne erfare til fulle.

Knut Espelund i Grensbusen loset deltakerne på en behagelig måte fra Ørje, via Aremark, Halden, Kornsjø og Ed til Bengtsfors. Der ventet kanalbåten M/S «Dalslandia», som var chartret for anledningen. I over fire timer fikk vårt følge oppleve fantastiske Dalslands Kanal i flott forsommervær. Gjennom et vell av innsjøer, elver og hele tretten sluser ble historien om Dalslands Kanal fortalt. Vannveien som skulle sørge for at produktene fra de mange jernverkene kom seg ut til den store verden. I dag er kanalen en gedigen turistmagnet. Den imponerende akvedukten i Häverud er blant Sveriges ti mest besøkte turistmål. Her krysser vei, vann og jernbane hverandre.

Vilt og vakkert

Foruen båttur med lunsj fikk deltakerne se vakker og vill natur

i Dalsland, både fra bussen og til fots. Hele veien ledsaget av kyndige kommentarer fra kjentfolk. Flere spennende besøksmål ga en pust i bakken. Håndverkshuset i Upperud, landsens gourmetrestauranter og imponerende Baldernäs Herrgård var blant besøksmålene. Og ikke minst Hotell Dalsland i Ed, der Kornsjø-mannen Finn Brynildsen ga ekstra god oppvarming til sine overnattingsgjester fra Grensland.

Avisa Grenslands aller første lesertur ble utvilsomt en suksess. Reiseleder Roy «Royan» Johannessen fikk stadige henvendelser fra deltakerne om å starte planlegging av en ny tur med Avisas Grensland.

– Det skal vi få til. Dette ga utvilsomt mersmak, sier «Royan».

Akvadukten i Häverud er et imponerende stykke ingeniørkunst. Stedet er blant Sveriges ti mest besøkte turistmål.

FY FOR SKAM!

Etter mitt skjønn er bryggeanlegget i Strømsfoss et praktfullt anlegg med fin beplantning, flott grøntområde, romslig, ryddig og rent. Et eldorado må dette være i et bygdesamfunn. Nydelig, og i kveldinga ligger også nygamle D/S «Turisten» til kai i all sin prakt.

Busser ankommer stedet med passasjerer for videre reise på vassdraget. Men hva ser man så? Jo, bryggeplassen er dekorert med tomme og halvfulle ølbokser. I tillegg et stort antall sneiper utover asfaltplassen. Det gjøres knapt forsøk på å rydde opp. Det gis mulighet til å se «Turisten» fra soldekket. Bestemt og greit blir de med ølbokser i handa nektet adgang til båten. All honnør til vaktmannskapet på båten!

Det går bare ikke an at voksne mennesker oppfører seg slik. Litt ansvar for andres verdier må utvises. Det er ikke bare å skyve opprydningen over til andre.

Heldigvis var det ikke mange barn og unge til stede denne gangen. I tilfelle, hvilket forbilde ønsker de voksne å være? Jeg bare undres. Det synes som om litt alkohol innbords setter til side helt alminnelig folkeskikk. Det er jo dette det dreier seg om, eller?

Observatør

Staselig ferd til Halden

Søndag 7. juni vendte D/S «Turisten» tilbake til hjemlige trakter etter mange års restaurering. «Dronningen» fikk en verdig mottakelse, med taler, musikk og et yrende folkeliv rundt Gjestehavna i Halden.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

En stor menneskemengde møtte opp for å få med seg denne historiske begivenheten i Halden. Ikke bare ved havna, men også på den gamle Svinesundbrua sto folk og tittet på dampskipet, som ble tauet inn til Halden, fulgt av mange småbåter.

Flotteste vassdrag

KNM «Nornen» eskorterte D/S «Turisten» til Halden. En forventningsfull stemning preget havneområdet. Alle ville ta en titt på skipet og forevige øyeblikket det kom i havn. Forventningene ble mer enn innfridd. Haldenvassdragets Dronning er tilbake – etter all sannsynlighet penere enn noensinne.

Den Kongelige Norske Marines Musikkorps sørget for høytidelig musikk da D/S «Turisten» seilte inn i indre havn.

– Da skipet ble tatt opp fra bunnen av Femsjøen, hadde vi aldri trodd at det ville koste så mye penger å restaurere den, sa Alf Ulven i sin tale på vegne av seg selv og Tore Aksel Voldberg.

Skipet ville ganske sikkert ikke blitt restaurert dersom eierne Voldberg og Ulven den gang hadde visst at den endelige prislappen skulle bli på rundt 45 millioner kroner.

– Vi har Norges flotteste vassdrag. Håper D/S «Turisten» vil være en spydspiss i turistsatsingen i vassdraget vårt, sa Ulven, som spesielt takket Thor Østensvig for jobben han har gjort med et enormt engasjement.

Stor interesse

Også forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen holdt tale. Hun dro litt av historikken til skipet.

Etter talene var det anledning til å ta en titt inn i D/S «Turisten». Det tok ikke lang tid før køen ble lang. Mange benyttet anledningen til å se på filmen som er laget om D/S «Turisten». Denne tok for seg litt av historien og viste ved hjelp av 3D-animasjon hvordan skipet ser ut i sitt rette element – Haldenkanalen. Brygga Kultursal var nesten helt full da filmen ble vist to ganger.

Etter den varme velkomsten i Halden fortsatte D/S «Turisten»s ferd. Mandag kveld ble skipet fraktet på lastebil til Tistedal og Tangen brygge. En strevsom ferd for en stor Dronning. Transporten vakte enorm interesse, og hele veien sto folk og tittet og fotograferte hendelsesforløpet. Morgenen etter ble skipet ved hjelp av en kran løftet fra bilen og ned i Femsjøen, til et godt kjent farvann.

Det var en historisk begivenhet da Haldenvassdragets Dronning kom i havn i Halden.

Mange ville få med seg begivenheten, blant dem nøkkelpersoner som (f.v.) Geir Arntzen, Thor Østensvig, Tore Aksel Voldberg, Per og Alf Ulven.

Folk sto langs veien og fulgte med på transporten, en operasjon som tok flere timer.

D/S «Turisten» ankom Halden søndag 7. juni, etter mange års restaurering hos Hansen & Arntzen i Stathelle.

Kanalørjelekene

Lørdag 1. august 2009

Fiskekonkurranse på Bommen

Kl. 11.00–14.00.
Påmelding fra kl. 10.00.
Premiering i alle klasser.

Ansvarlig: Marker Sportsfiskeklubb

Ordførers fløtærilotto

Inntil kr. 20.000,-
i premie.
Start kl. 14.30.

Ansvarlig: Stjerna 4H

Dampbåter

Kom om bord for treff
og dampbåtprat
kl. 10.00–15.00.
Kort seiltur kl. 14.00.

Ansvarlig:
Stiftelsen D/S «Engebret Soot».

Vannstafett

I Tangen kl. 13.00.
Kom og se politikere
med flere i fri dressur.

Ansvarlig: Kulturkontoret

Parasailing

Har du lyst på en
behagelig luftetur over
Rødenesjøen?

Ansvarlig: Eastside Event

Rebusløype

Ved Kanalmuseet
kl. 12.00–15.00.
For familier og barn i
alle aldre. Påmelding i
museet. Premiering.

Ansvarlig: Kanalmuseet

Det blir anledning til å få kjøpt enkel servering i sluseområdet og på Bommen. Varm grill til disposisjon ved dampbåtbygga. Det arrangeres felles premieutdeling på utescenen ved Kanalmuseet ca. kl. 15.30. Forbehold om justeringer i programmet.

For ytterligere informasjon, ring 952 02 858

Stjernelag feirer Ola på hjemmebane

Navn som Hjelmeset og Jönsson står på startlista når Ola Vigen Hattestads eget showrenn arrangeres på Kjølén Sportcenter ved Ørje den 2. juli.

TØRE ROBERT KLERUD, TEKST

Vi har tidligere omtalt sommerens store happening på skianlegget på grensen ved Ørje, der sambygdingene får sjansen til å møte opp og gjøre stas på sin ferske verdensmester på ski.

Spektakulært nok varter arrangørene opp med flere hundre meter løypetrasé på ekte snø, omhyggelig oppspart og lagret siden i vinter. Mindre spektakulært blir det ikke når startlista nå er klar, etter intenst arbeid fra arrangørene.

Både norsk og svensk elite er tallrikt representert. Ola får knallsterk konkurranse både av Odd-Bjørn Hjelmeset og Emil Jönsson, slik han har opplevd så mange ganger tidligere. I tillegg kommer Børre Næss, Petter S. Skinstad, Vibeke Skofterud, Martin Larsson og Tobias Fredriksson. Også årets Wasalopp-vinnere, Daniel Tyrell og Sara Hansson, hvorav sistnevnte bor i Oslo, vil stille til start på Kjølén Sportcenter denne dagen, i selskap med flere unge lokale håp fra begge sider av grensen.

– Vi får til sammen 14 deltagere i showrennet, der det blir arrangert parstafett med jevne par slik at spenningen blir ivaretatt. Dessuten skal vi ha en ungdomsstafett, og det blir selvsagt også en landskamp mellom Norge og Sverige, forteller styreleder Nils Skogstad.

Han er meget godt fornøyd med startfeltet og både håper og tror at mange vil møte opp for å få med seg dette meget spesielle arrangementet.

Engebret Soot (her spilt av Bjørn Studsrud) lettere påvirket av alkohol.

Publikum samler seg rundt skuespillerne på markedet.

Kostymene er flotte.

Mange lokale statister er med på spillet.

Det vanket blomster til regissør Anders Nilsson, leder for Slusespillet Arne Dehli og Bjørn Studsrud i Marker Teaterselskap i etterkant av premieren.

TØMRERFIRMAET
Brødrene Nordgaard
Bjørkebekk, 1798 Aremark

Vi utfører alt innen

- Nybygg
- Rehabilitering av hus og hytter
- Murerarbeid
- Støping

Frode Nordgaard
Tel. 48 18 59 24

Lars-Erik Nordgaard
Tel. 93 25 48 19

Folk blir geleidet til neste scene under «Slusespillet om Engebret Soot» av Marker Teaterselskap.

EN PLASTBEDRIFT MED 40 ÅRS ERFARING

Vakuumforming og CNC-fresing av plast

Ny Plast

Moene, 1798 Aremark. Telefon 69 19 84 88
www.nyplast.no • e-mail: benthe@nyplast.no

Slusespillsuksess i sol og regn

«Slusespillet om Engebret Soot» er et bevis på at mange store og små har jobbet hardt over lang tid. Og det har gitt resultater. Spillet er en ren fornøyelse å se – uansett vær.

SIRI M. DALNOKI

Før premieren hadde Marker Teaterselskap solgt 1200 av 1600 billetter. Selve premieren forrige torsdag var helt utsolgt, og over 200 mennesker, både store og små, vandret rundt på Bruget for å få med seg forestillingen.

Stemningsfull ramme

Totalt er det åtte forestillinger. Søndag er siste sjanse.

Slusespillet starter med et marked, hvor publikum glir inn i kulissene og blir en del av selve handlingen. Så dukker skuespillerne opp etter hvert, og publikum samler seg rundt. Man blir geleidet bort til de ulike scenene. Bruget, det flotte området rundt Kanalmuseet og slusene, gir en vakker og stemningsfull ramme rundt Slusespillet om Engebret Soot.

Når over to hundre besøkende skal forflytte seg på området, kan det bli en kaotisk affære. Men kaoset uteblir, og folk ser ikke ut til å ha noe

imot å bevege seg. Plassen foran inngangen til Kanalmuseet, brygga med dampskipene og slusene blir til fantastiske kulisser.

150 år

Første akt avsluttes når publikum har inntatt de nye tribunen ved slusene. Etter en halvtimes pause med salg av kaffe og kaker, fortsetter spillet på samme sted, og publikum slipper å vandre rundt.

Lokale ildsjeler, store og små skuespillere, musikere, regissør Anders Nilsson fra Østfold Teater, og alle som har hjulpet til i kulissene med kostymer og rekvisitter, har gjort en imponerende innsats. Slusespillet gir et godt innblikk i Engebret Soots liv og hvor stor betydning han har hatt for Haldenvassdraget. Dette blir imidlertid gjort med glimt i øyet og humor.

At Engebret Soot blir spilt av flere personer med ulik alder, gir en fin variasjon i spillet. 150 år etter Soots død ønsker Marker Teaterselskap å hedre hans minne, noe de gjør på en utmerket måte.

Denne helgen er D/S «Turisten» for alvor tilbake i Haldenkanalen. Etter festen i Halden 7. juni og diverse prøvekjøringer og testinger, skal kanalfesten starte lørdag 27. juni. Da går det slag i slag hele helgen, med fest og moro.

Fullt fokus på Turisten

D/S «Turisten» og M/S «Turisten» skal leve side om side i Haldenkanalen. I hvert fall inntil videre. Men sentrale krefter i miljøet jobber for at motorbåten skal skifte navn, først og fremst av hensyn til publikum.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST
SIRI M. DALNOKI, FOTO

Allerede lørdag morgen starter festlighetene på Tangen brygge i Tistedal. Så går D/S «Turisten» over Femsjøen til Brekke sluser. Derfra gjennom Stenselva, Aspern og Aremarksjøen, for den sluses opp til sin hjemmehavn i Strømsfoss. Lørdag ettermiddag og kveld blir det stor Turisten-fest i Strømsfoss.

Til Ørje

Søndag formiddag fortsetter festen i et par timer for det flotte dampskipet kaster loss og setter kursen for Ørje. I området ved Ørje Brug skal markeringene vise omverden hvordan de setter pris på Dronningens tilbakekomst. Også i Ørje fortsetter festen dagen derpå. Mandag formiddag blir det

noen kulturelle innslag for D/S «Turisten» takker for seg og vender hjem til Strømsfoss.

To båter – ett navn

Når D/S «Turisten» nå er tilbake i Haldenkanalen, tvinges spørsmålet frem om hva som skal og bør skje med M/S «Turisten».

– Av hensyn til publikum bør vi få til et navneskifte, sier Ole Svendsby, daglig leder i DS Turisten AS.

– Det er Asbjørn Otto Braarud som driver M/S «Turisten», noe han har gjort i mange år. Asbjørn Otto har gjort en fantastisk jobb for kanalen og turismen. Vi får diskutere oss frem til en fornuftig løsning på navnesaken etter hvert, sier Svendsby.

– Er det plass til begge båtene i kanalen?
– M/S-en skal i hvert fall gå etter oppsatte ruter denne sesongen. Så får vi diskutere til høsten

hva fremtiden vil bringe. Mange ønsker at dampbåtmiljøet skal rendyrkes, men det er ikke sikkert det er realistisk å få til.

Prøveturer i høst

– Når skal menigmann få ta del i herlighetene om bord i D/S «Turisten»?

– Denne sommeren og høsten vil preges av testing, både av båt, kanal, mannskap og catering. Så langt har alt gått etter planen. Utover høsten blir det ytterligere testing, og kanskje en og annen chartertur. Mange vil benytte seg av båten. Vi takker for interessen, men kan ikke love noe. Men neste sesong er vi i gang for fullt. Da blir det både charter og ruteturer. Men nå må vi sørge for å få små og store biter på plass. Det arbeidet er godt i gang, sier Svendsby, som gleder seg stort til helgens kanalfest.

Fire gutter som syntes det var tøft å prøve en ekte gravemaskin. Fra venstre William Norheim Bergquist (9), Fredrik Jernberg Ljøner (10), Samson Norheim Bergquist (6) og foran til høyre Johannes Bergquist (9).

Treskjærer Odd Harry Halvorsen har laget en kopi av den gamle slepebåten «Moses», som i sin tid gikk på Rømsjøen.

Rømskog lever!

Byggedagen i Rømskog er en solid manifestasjon på at den lille bygda nordøst i fylket lever i beste velgående. På det flotte området Kurøen var store og små samlet lørdag 20. juni. Tross vekslende vær var det gode humøret på plass.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Byggedagen starter tidlig lørdag morgen, og aktivitetene pågår helt til det skrives søndag. Da har publikum fått stifte bekjentskap med lokalt næringsliv, kultur, lag og foreninger. I tillegg byr ulike institusjoner som skole, barnehage og bibliotek på aktiviteter annet steds i bygda.

Til lands og til vanns

Foruten det som skjedde på Kurøen kunne folk også få seg en båttur på Rømsjøen eller en fottur til branntårnet. Og skulle det bli for slitsomt, fikk bygdefolket anledning til å se på at andre utfoldet seg i fysisk aktivitet. Arrangørene annonserte nemlig århundrets fotballkamp mellom Rømskog og Ytre Rælingen.

Musikk

På plakaten for årets byggedag sto også konserter med velkjente Jenny Janssen og Ørje-bandet Dixie Freaks.

Moses i tre

En av mange utstillere i det store teltet på Kurøen var treskjærer Odd Harry Halvorsen.

– Vi er fire-fem ivrige treskjærere her i Rømskog. Her er noe av de jeg har laget, sier han og blir ekstra stolt når vi ser på den flotte båten i furu.

– Det er «Moses», den gamle slepebåten som gikk på Rømsjøen fra 1946 til 1959. Det finnes ikke bilder av den, så båten er laget etter hukommelsen, sier han.

Gravemaskin

Ute på utstillingsplassen treffer vi fire smågutter som koser seg bak spakene i en ekte gravemaskin.

– Tøft å kjøre gravemaskin, sier Fredrik Jernberg Ljøner (10). Hans tre kamerater er enige i det.

Martin tok storgjedda!

Martin Buer stakk av med seieren da Aremark Gjeddeklubb sist helg arrangerte gjeddefiskekonkurranse i Aspern. Martins gjedde veide drøyt ni kilo. Konkurransen var en «catch & release»-konkurranse. Det vil sa at all fisk ble sluppet ut etter å ha blitt registrert.

Martin Buer med vinnergjedda før den fikk friheten tilbake.

Som i fjor var Tripperød utgangspunkt for konkurransen. 17 båter deltok, i tillegg til én deltaker som vil fiske fra land. Flere hadde kommet langveisfra; både Drammen, Oslo, Bjørkelangen og andre Østfold-byer var representert.

Været vekslet mellom nydelig sommervær og regnbyger. Mot slutten av konkurransen var det både lyn og torden. Det ble fisket forti gjedder i løpet av dagen. Ikke noe stort snitt per båt, men gledelig var det at flere storgjedder ble tatt.

De fire beste i konkurransen ble:

1. Martin Buer 9,170 kg, 108 cm
2. Therese Fjeld Hansen 7,780 kg, lengde ukjent
3. Kenneth Johansen, 6,400 kg, lengde ukjent
4. Syver Øyhus 5,440 kg, 95 cm

Evert Jonassen fikk konkurransens nest største gjedde på 8,500 kg og 112 cm, men denne lyktes man ikke med å sette tilbake. Den ble derfor ikke regnet med i konkurransen.

– Jeg vil takke våre velvillige sponsorer; Fiskespesialisten i Ed, Erik Walmann og Nexans, sier Terje Bokerød Strand i Aremark Gjeddeklubb.

joker
– helt i nærheten

www.joker.no

LEGG HANDLETUREN TIL AREMARK

Vi satser ekstra på:

Frukt og grønt • Ferske brødvarer
Gode middagstilbud • Stort og variert vareutvalg

Utvalg av apotekvarer fra Apotek1
posten Tipping

Åpent: 9–19 (15)

**Smaksprøver
17. og 18. juli**

**Nå får du KVALITETSVARER fra
BERGSTRØM KJØTT & DELIKATESSE
hos Joker i Aremark**

Polser • Cyros • Potetsalat • Eggsalat • Parksalat • Italiensk salat • Waldorfsalat
Velbekomme! Vennlig hilsen jentene på Bergstrøm

«Jakten på Ørje» en kort suksess

De to heldige vinnerne sammen «offeret». Fra venstre Alison Hermannseter, Henriette Lintho og Espen Kristiansen.

KIM ANDRÉ J. LARSEN OG LINN THERESE, TEKST

Hvert av ofrene har en skuddpremie, og i dette tilfelle var det ene offeret verdt 1000 kroner. Det andre hadde klær fra UKH som premie. Alle deltagere møtte opp på fritidsklubben, og alle måtte ha vest, jaktlisens, kart og radio. For å få utdelt nødvendige hjelpemidler måtte alle som skulle være med betale 20 kroner.

To heldige

Da dette var et samarbeid med UKR (Ungdommens Kulturradio), var det viktig at alle hadde radioer, og at alle hørte på 105,7. Kartet de fikk utdelt viste området som offeret befant seg innenfor, og vestene som alle hadde på seg, var for å bevare sikkerheten. Jegerne fikk også utdelt jaktlisenser for å kunne bevise at de var ekte jegere.

Det gamle brannsignalet fra brannstasjonen markerte starten for de 35 deltagere. Det gikk ikke lang tid før ofrene ble tatt. Bare 30 minutter.

De to heldige som vant premie til en verdi av 1000 kroner, var Alison Hermannseter og Henriette Lintho. De som vant klær fra UKH var Pål Robin Sundell og Carl Jonas Røen.

Denne gangen var de to ofrene Espen Kristiansen og Karoline Johansson, men når UKH skal arrangere neste jakt en gang utpå våren, er det nye «ofre». Om du vil vite mer om jakten på Ørje og når den er neste gang, kan du gå inn på www.ukh-marker.no

Karoline fikk drømmen oppfylt

Karoline Johansson var Markers heldige vinner av årets drømmestipend. Det består av 10.000 kroner, som blir utdelt til 100 vinnere hvert år. Stipendordningen er et samarbeidsprosjekt mellom Norsk kulturskoleråd og Norsk Tipping.

Karoline Johansson på skoletrappen 17. mai. Her har hun nettopp fått vite at hun er den heldige vinneren av 10.000 kroner.

DANIEL NORLØFF, TEKST OG FOTO

Det var Lars Johansson, leder av ungdommens kulturhus på Ørje, som nominerte Karoline med sangen «Shine». Den har hun skrevet selv. Lars mente at Karoline burde være Markers kandidat på grunn av sangstemmen, at hun skriver egne sanger og den utrolige framgangen innen musikk. Dette var tydeligvis dommerne enige i, og 17. mai, rett før hun skulle synge på scenen, fant hun en lapp på gitaren hvor det sto at hun var en av 100 som vant drømmestipendet 2009.

Karoline har drevet aktivt med musikk i fem år, og hun synger og spiller gitar. Hun fikk utdelt stipendet den 11. juni under kulturskoleavslutningen på rådhuset. Der spilte og sang hun også vinnerens sangen «Shine».

Vi kan nok vente mye bra fra Karoline Johansson i fremtiden.

Innbrudd på UKH

Om morgenen 11. mai kunne man konstatere at det hadde vært innbrudd på UKH. Tyvene hadde tatt seg inn gjennom hovedinngangen ved først å klippe av hengelåsen og deretter bryte opp døren.

DANIEL NORLØFF, TEKST OG FOTO

Politiet var med da huset ble sett over etter innbruddet, og de prøvde å finne DNA-spor og fingeravtrykk. Man så straks at tyvene hadde tatt med seg masse utstyr, men det var først etter opptelling på kvelden at man forsto omfanget av innbruddet.

Nytt utstyr

Gjerningsmennene hadde klart å få med seg utstyr for over 100.000 kroner, og så å si alle avdelingene på huset var berørt. Man spør seg jo selv, hvem finner på å stjele fra ungdommen på denne måten? Her har det blitt lagt ned adskillige timer med dagnadsinnsats over flere år. Så kommer det noen innbruddstyper en natt og river det ned.

Det er helt forferdelig! Heldigvis bor vi i en kommune som vet å verdsette ungdom og deres innsats. Dette fikk vi bevis på da mellom 30 og 40 ungdommer hadde møtt opp

for å treffe pressen og uttrykke sin frustrasjon over innbruddet fredag 15. mai. Ordføreren kom, og han kunne fortelle de fremmøtte at kommunen umiddelbart skulle sette i verk tiltak for å kunne gi 80.000 kroner til UKH, slik at huset kan stå på beina igjen.

Nå har vi handlet inn nytt utstyr, og huset er på vei opp. Vi har fortsatt noen småting som må ordnes, men til høsten regner vi med å være på beina igjen, kanskje sterkere enn noen gang!

Nytt utstyr er på plass i Ungdommens Kulturhus på Ørje etter innbruddet i mai.

UKAS VITS:

Har du hørt om svensken som vant 400 meter hekk?

Han kunne ikke ta den imot. Han hadde ikke plass i hagen....

5 PÅ TOPP

1. Taylor Swift – Love story
2. The Fray – On a whim
3. Beyoncé – Halo
4. Alexander Rybak – Fairytale
5. Guru Josh Project – Infinity 2008

UKAS SUDOKU

8			6				9
	4	3	9	2		7	6
		6			7	4	
		5					7
1	8						2
	3					8	
		2	7			5	
	5	4		1	3	9	8
7			4				2

Sudoku har blitt en hit blant både store og små. Vi skal på denne siden gi dere en oppgave i hvert nummer. Da det er en måned mellom hver gang, har vi valgt å legge oss på «vanskelig» vanskelighetsgrad. Man trenger ikke å være noe mattegeni for å kunne løse Sudoku-oppgaver. Her handler det om å finne både system og logikk.

Kjapp innføring: I alle rutene (3x3) skal man sette inn tallene 1 – 9. I hver kolonne og hver rad skal også tallene være 1-9. Det finnes kun én løsning. Og står du helt fast kan du gå inn på www.ukh-marker.no/avdelinger_avis.html, der vil du finne en fasit.

Jeriko – hva er det?

Vi åpner døra og blir møtt av musikk og snakk. Vi henger jakkene fra oss i gangen. Ut fra døren kommer to fnisende venninner. Vi blir møtt av glade smil fra en sprudlende leder. Sigbjørn heter han og sier han er leder på Jeriko. Over alt er vennlige og blide ansikter.

Sigbjørn Riiser i farta!

AV MAREN KRISTINE, EMELI OG MIRIAM

Vi setter oss i sofaen og hører at det snakkes om hvor deilig det er å være ferdig med en hektisk uke med lekser og skolemas. Stemningen er høy. Her er det tydeligvis godt å være.

Etter få minutter høres en høy plystring. Det betyr samling i sofaen. Alle samles og får høre at de skal ut på gulvet og leke. Det er ikke noe nytt at Sigbjørn har noen leker på lur.

Under hele kvelden er det kiosk med godis og brus. Skjønnere at det er viktig å holde blodsukkeret oppe!

Etter lek, moro og godis er det klart for en liten andakt og prat i sofaen. Sigbjørn snakker ivrig og levende om hovedgrunnen til at vi samles hver

fredag. Etter andakta er det opp til oss hva vi skal gjøre. Da blir det hvisking og tisking, bordtennis, musikk og leker.

Det nærmer seg midnatt og kvelden er snart over. Til slutt er det bare noen få igjen.

Vi huker tak i Sigbjørn. Vi vil gjerne få svar på noen spørsmål.

Intervju

– Hva får deg til å drive Jeriko?

– Den gilde ungdommen. Det er meningsfullt, og det inspirerer å jobbe med ungdom. Det er den viktigste delen av livet, og da er det viktig med trygge rammer og et godt miljø. Jeg ønsker også å peke på det jeg tror på.

– Hvorfor velger du å være på Jeriko, i stedet for familien? Du har jo små barn.

– Det spør kona om og! (Neida. He he he.) Det gjør jeg fordi kommunens ungdom gir så mye tilbake. Og fordi jeg da har en god unnskyldning til å leke meg litt.

– Hvor får du alle de gode ideene dine fra?

– Takk for komplementet! Jeg har alltid syntet det har vært moro å skape noe nytt. Er fryktelig barnslig! Jeg prøver å se det mulige i det umulige.

– Kan du si litt om planene framover?

– Ja. Tiden fremover kommer vi til å øve en del på drama, forestillingsmusikalen vår. Denne inkluderer masse dans, drama, sang, humor, lyd, lys, bilde og scene. Det vil si at alle kan finne sin plass for å utvikle seg og sprengre grenser. Og det forrykende showet finner sted i Øymark kirke 20. juni.

Sosiallærer Lena Engen

Vi banker på døra og blir møtt av ei blid og imøtekommende dame. Hun sier vi skal sette oss ned. Da vi spør hva hun jobber med, svarer hun at hun er både lærer og sosiallærer. – Det er spennende, sier hun og smiler. Elever kan komme til henne om det er noe de vil prate om.

SILJE NESSET OG KIM STØVIND, TEKST
EIRIN KROG, FOTO

– Hvorfor ble du sosiallærer?

– Fordi jeg har lyst til å hjelpe ungdommer og gi dem noen råd på veien.

– Tenker du mye på jobben på fritida?

– Må nesten si ja. Tenker på de elevene som ikke har det bra, og de som har det bra. Ungdomstida kan ofte være vanskelig, og jeg prøver å gi støtte og gode råd, sier hun med et alvorlig uttrykk.

– Hva er mest krevende med jobben?

– Det kan være vanskelig å få «åpnet» elevene og snakke om problemene. Da vil jeg at eleven skal vite at jeg er der hvis de vil prate.

God til å lytte

Da vi spør om hvilke egenskaper en sosiallærer må ha, svarer hun at man bør være god til å lytte og finne gode løsninger for alle.

– Hva er best med jobben din?

– Det er møtet med ungdommene. Jeg må bare si at det er fantastiske ungdommer her på Marker skole!

– Hvilken utdannelse bør man ta hvis man skal jobbe som sosiallærer?

– I tillegg til lærerutdanning har jeg sosialpedagogikk. Det har kommet godt med, sier hun med et glimt i øyet.

Vi takker for oss og er enig om at vi er heldige som har en Lena som sosiallærer ved skolen vår.

Ørje tollstasjon

CAROLINE KLUND, SIMON HUSEBRÅTEN
OG THOMAS POMMERN SLEVIGEN, TEKST

Hva slags straffer får folk som smugler?

– Det kommer an på hva og hvor mye de har med. Men hvis det bare er litt for mye kjøtt eller lignende så får de bare en bot. Hvis de smugler narkotika eller hasj må folkene sone, og de blir fratatt varene.

Hva er det verste dere noensinne har funnet?

– Det må være da det kom en lastebil med 200 kg hasj. Dette har hendt to ganger, men det er flere år siden.

Noe stort beslag i det siste?

– Fredag 13. mars. Da kom det en bil med 3800 sigaretter.

– Jeg tror jeg vet hvordan jeg ville ha reagert, men hvordan reagerer folk som blir tatt?

– Det kommer an på, men de fleste er svært rolige. Få blir hissige.

Har det noen gang hendt at dere har hatt bruk for våpen?

– Nei, vi har ikke lov til å bruke våpen.

Når er den verste tiden på døgnet?

– Det er ingen spesiell tid på døgnet som er verst. Det kommer biler hele døgnet. Noen får vi stoppet og noen ikke.

Jeriko er en kristen klubb for ungdom fra 8. klasse og oppover. Jeriko befinner seg på Stikle Bedehus. Jeriko har mye på programmet, som temadager, turer og leker. Det er også en liten andakt. Jeriko er åpen på fredager kl. 20.00–24.00.

Lena Engen sosiallærer ved Marker skole.

Ung journalister

Denne siden er laget av elever i 8. klasse ved Marker skole

Informasjon fra Rømskog kommune

Banken ferielukket i Rømskog i uke 29

I år som i fjor sommer må vi – av hensyn til ferieavvikling – holde bankkontoret i kommunehuset stengt én uke. Det gjelder på ellers ordinære åpningsdager i uke 29 – mandag 13., tirsdag 14. og torsdag 16. juli. Eventuelle henvendelser kan skje direkte til sentralbordet på Ørje tlf. 69 81 04 00 eller via mail-adressen: epost@marker-sparebank.no.

Med hilsen og ønske om en god sommer:

Marker Sparebank, Rømskog

Sommeråpent i Rømskog bibliotek

Biblioteket holder åpent alle onsdager i juli fra kl. 13.00–20.00

Velkommen innom for en god bokprat.

Rømskog Taxi – ferieavvikling

Rømskog Taxi tar ferie i uke 29 og 30. Henviser til Ørje Taxi, Kjell Dybvik, tlf. 69 81 15 18. Gjør oppmerksom på at taxi fra Ørje vil gi en merkostnad. God sommer!

Hilsen fra Thor Ludvig Myrvold

Rømskog kommune

Teknisk tjenesteområde (etat) holder feriestengt uke 30. P.g.a. ferieavvikling uke 28, 29, 31 og 32 vil kontoret til tider være ubemannet.

Med hilsen
Lill Anette Malnes

Rømskog skytterlag

avholder skyting om Dugleiksmerke søndag 23. august kl. 13.00

Rømskog Pensjonistforening

arrangerer en fire dages sommeretur. Denne gang går ferden til vakre, ville Valdres, med besøk på Norges største friluftsmuseum, Valdres Folkemuseum og dagstur til Jotunheimen og båttur på Bygdin. Det faste utgangspunkt er Fagernes Hotel, kjent for sin gode mat og service. Hotellet har svømmebasseng og velværesenter.

Avreise 17. august kl 08: fra Rømskog (Skjønhaug). Hjemkomst 20. august. Pris ved 40 personer kr 3.995. Se også www.romskog.kommune.no (under Hva skjer?). Nærmere opplysninger og påmelding hos Solveig Holmedal, tlf. 6985 9243 eller Steinar Storlås, tlf 915 90074. Påmeldingsfrist er 25. juli.

Sommerutstilling i Rømskog

Arne Lindaas på Sandemaskolen i Rømskog markerer kulturvernåret med en sommerutstilling. Denne er åpen hver søndag i juli.

Det er 34. gang den anerkjente kunstneren Arne Lindaas står i spissen for en sommerutstilling i Rømskog.

– Utstillingen er viet kulturminner av ulike slag. Alle er kanskje ikke klar over at 2009 er Kulturminnevernåret, sier Lindaas.

Sandemaskolen

– I seg selv er Sandemaskolen et kulturminne. Men også inventaret er interessant. Skolestua er nær-

mest for et skolemuseum å regne, med tavle, kateter, pulttrekker, kart og plansjer. Her kan historieinteresserte boltre seg i spennende materiale, sier Lindaas.

Sommerutstillingen på Sandemaskolen er åpen alle søndager i juli. Åpningstidene er fra 12 til 18. Men kunstneren forteller at det er mulig å avtale et besøk også utenfor ordinær åpningstid.

– Bare ring 69859167, sier han.

Informasjon fra Aremark kommune

Kanalfesten for DS «Turisten»

Lørdag 27. juni

Møllerens Hus åpen fra 10–19. Holth Landhandleri åpen til 19. Fotoutstillingen «Passasjerer og gods på Haldenkanalen» i Strømsfoss mølle, åpen fra 17.30–19.

På brygga fra kl. 15:

- Aremark Bygdekvinneag - rømme grøt, flatbrød, kaffe mm
- Frelsesarmeen Tistedal korps med musikalske innslag

Kl. 16.30: DS Turisten ankommer Strømsfoss Salutt ved Fredriksten Artilleri Compagnie når båten kommer.

- Tale ved ordfører Tore Johansen med flere.
- Utdeling av Aremark kommunes kulturpris.
- Overrekkelse av gave, Haldenkanalens Venner, ved Ivar M. Johannessen.
- Historisk kåseri om DS «Turisten»/Haldenkanalen, ved Eilif Mosbæk.
- Aremark Revylag underholder.
- Omvisning på DS «Turisten».

Søndag 28. juni

Møllerens Hus åpent fra 10–16. Fotoutstilling - Strømsfoss mølle, åpen fra 11–15.

Veteranbilutstilling ved mølla. Norsk Veteranovgnklubb og Østfold Veteranovgnklubb.

På brygga fra kl. 11:

- Aremark Bygdekvinneag – kaffe med mer.
- Musikalske innslag ved Saugbrugssekstetten.

Fra kl 12:

- Historisk kåseri om DS Turisten/Haldenkanalen, ved Eilif Mosbæk.
- Aremark Revylag underholder.
- Kl. 13: DS «Turisten» reiser fra Strømsfoss.
- Salutt ved Fredriksten Artilleri Compagnie.
- Saugbrugssekstetten.

Mandag 29. juni

Møllerens Hus – åpen fra 16–19. Holth Landhandleri åpen til 19. Fotoutstilling – Strømsfoss mølle, åpent 16–19.

Kl. 17.30: DS «Turisten» ankommer Strømsfoss fra Ørje.

- Musikk på brygga, ved Bæljens Venner.
- Aremark Bygdekvinneag, kaffe med mer.

Pilegrimsvandring

Lørdag 1. august: «Pilegrimsvandring over grensen» fra Nössemark til Aremark arrangeres for tredje gang.

Vi går langs gamle vandringsveier, og turen tar hele dagen. Det er lagt inn gode pauser med kulturinformasjon, tidebønner og nistespesing underveis. Ta med matpakke og drikke.

Turen er 14 km lang. Man kan velge å gå kortere strekning, 5 km.

Deltageravgift på kr 50,- betales ved registrering i Nössemark og dekker buss og kveldsmat.

Program:

Kl. 08.30. Buss fra Aremark kirke til Nössemark kirke.

Kl. 09. Morgenbønn i Nössemark kirke. Deretter buss til Stora Ma i Dalen hvor vandringene begynner på en gammel vandringsled over grensen mot Aremark. Tidebønner ved riksgrensen og Rønningen.

kl. 18. Olsokgudstjeneste i Aremark kirke. kl. 19. Dagen avsluttes med rømmegrøt og spekemat til deltagerne i Arestad gamle prestegård, ved Aremark Historielag Bussen går tilbake til Nössemark etter kveldsmaten.

Strømsfossdagen

Lørdag 8. august: Markeds- og byggedag med underholdning og aktiviteter. Området er åpent fra kl. 11 til 16, og du finner utstillinger og salgsboder rundt i hele Strømsfoss.

Ved Turistenbrygga ligger dampskipet «Turisten», MS «Thor», DS «Engebret Soot» m.fl.

Møllerens Hus har kafé både ute og inne. Holth Landhandleri har åpent hele dagen.

Strømsfoss mølle.

- Åpent møllemuseum.
- Fotoutstillingen «Passasjerer og gods på Haldenkanalen», 2. etg.
- Kunstutstilling med Michael Hillkirk og Tove Jensen, 3.etg.

Utstillere til Strømsfossdagen

Vi ønsker oss flere håndverksutstillere, gjerne som demonstrerer teknikker. For eksempel trearbeid, tekstil, glass, stein, maleri osv.

For nærmere informasjon, ta kontakt med kulturkontoret i Aremark, tlf. 69199614, epost: inger.lise.globoden@aremark.kommune.no

Bostøtte

Husbanken innfører nye regler for bostøtte fra 1.juli 2009. Alle som har lave inntekter og høye boutgifter kan nå få bostøtte. Unntaket er studenter og militært (sivilt) tjenestepliktige, som har egne ordninger.

Den øvre grensen for hvilke boutgifter som blir medregnet i bostøtten blir økt for de fleste, og verdien av egen bolig blir behandlet etter andre satser enn før.

Noen av regelendringene:

- Kravet om at søkere uten barn må motta trygd eller lignende er fjernet.
- Kravet om at boligen må være over 40 kvm og ha eget kjøkken og soverom er fjernet.
- Kravet om at boligen må være finansiert i Husbanken er fjernet.
- Inntektsgrensene er økt, spesielt for barnefamilier.
- Taket for hvor høye boutgifter som blir medregnet i bostøtten (boutgiftstaket) blir økt for de fleste.

Kontakt kommunen for nærmere informasjon og brosjyremateriell. Du kan også lese mer på www.husbanken.no

Orientering om Skolleborg mølle

Bondelaget og Aremark landbrukskontor inviterer til møte i Strømsfoss mølle torsdag 2. juli kl. 19. Det blir orientering om nedleggelsen av Skolleborg mølle og mulighetene for fortsatt mottak av korn på mølla.

Gulbrand Eng fra Norgesfor og eier av Skolleborg mølle vil være til stede for å besvare spørsmål samt delta i etterfølgende drøfting av en eventuell videre drift av kornmottaket.

Vi håper på godt fram møte og stor interesse for å beholde denne virksomheten i bygda.

Etter møtet vil det bli arrangert en omvisning på D/S «Turisten».

Styret for Aremark Bondelag Aremark kommune

Info Vil du nå flere med din informasjon? Få det ut på kommunens hjemmesider! Kontakt/send til: kathrine.walthinsen@aremark.kommune.no

Montér

Auksjon

La oss gjøre det..

søndag 5. juli

AUKSJONEN STARTER KL. 12.

VARER FOR CA. KR 200 000,- SKAL AUKSJONERES BORT UTEN MINSTEPRISS.

Vi tar forbehold om trykkfeil. Bildene er kun ment som illustrasjonsfoto.

Montér Ørje tlf.: 69 81 49 90, åpningstider: 7-16.30 9-14

www.monter.no

Informasjon fra Marker kommune

Sommertid på biblioteket

Fra 2. juni – 17. august. Tirsdag og torsdag fra 10-17 Onsdager og lørdager : stengt

Det skjer i Marker

På side 3 i dagens avis er det en fyldig oversikt over det som skjer av kulturelle aktiviteter i Marker i sommer.

Feriepenger – og kanskje skattepenger inn på konto

Tiden er her for å sette av noe med tanke på fremtiden. Velg mellom sparing i bank eller sparing i fond – eller kanskje en kombinasjon kan være løsningen...

Vi gir deg selvsagt mulighetene

Marker
sparebank
– førstevalget

Ørje – Aremark – Rømskog – Tlf. 69 81 04 00

Inviterer til Kanallekene

Et nytt arrangement planlegges i området ved slusene i Ørje. Fra venstre Ragnar Kasbo i Kanalmuseet, Nils Ole Solberg fra kommunen, Else Marit Svendsen på kulturkontoret, Kjetil Skogdalen i stiftelsen D/S Engebret Soot og Ragnar Kjendsmo i Marker sportsfiskerklubb.

Det er mye som skjer i Ørje i sommer. Slusespill, slusefestival, kunstutstilling, sommerklubb, skirenn og frimarked. Ikke nok med det. For første gang arrangeres Kanallekene i og ved slusene.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Nils Ole Solberg i Marker kommune fant på ideen om enda et sommerarrangement i slusebyen – Kanallekene. Tanken er aktiviteter og konkurranser for store og små, i vassdraget.

Familiearrangement

– I juni er markingene flinke til å finne på aktiviteter. Jeg synes vi burde ha en runde til senere i sommer. Finne på noe. Datoen for Kanallekene blir lørdag 1. august. Det passer best i forhold til andre arrangementer, sier Nils Ole Solberg. Han håper og tror arrangementet blir vellykket, og at det kommer for å bli.

Målet er at lag og foreninger skal engasjere seg og drive aktivitetene til Kanallekene i august. Det blir blant annet en fiskekonkurranse i regi av Marker Sportsfiskerklubb, stiftelsen D/S Engebret Soot inviterer til dampskipene på brygga ved Kanalmuseet, og det blir parasailing med Ronny Skaug fra Rødenes. For å nevne noe. Alle aktiviteter er ennå ikke spikret, men det vil bli hengt opp plakater rundt omkring i juli.

–Vi har et flott vassdrag vi kan bruke til mange aktiviteter. Vi regner ikke

med mange hundre besøkende første gangen, men håper å starte med et hyggelig familiearrangement som kan bli en tradisjon, tillegger Solberg.

Premieutdeling

Kanalmuseet holder åpent og bidrar også med aktiviteter.

– Det blir turorientering med både praktiske og teoretiske oppgaver på området ved museet, sier Ragnar Kasbo.

Ordføreren i Marker innbyr til «fløtelotto». Det blir også padlekonkurranse.

– Fiskekonkurransen blir på Bommen. Det blir fire klasser: Veteran, damer, herrer og junior. Fiskingen foregår fra land, opplyser Ragnar Kjendsmo i Marker Sportsfiskerklubb.

Kjetil Skogdalen i stiftelsen D/S Engebret Soot vil bruke dagen til å vise frem båtene.

– Vi skal fyre på kjelen og vise fram båtene. Kanskje vi også kjører noen turer, men skal forsøke å la fiskerne være i fred, sier han.

– Vi håper mange kommer seg ut denne dagen og deltar på aktivitetene, sier Nils Ole Solberg.

Når alle aktiviteter er ferdige, skal det være felles premieutdeling på Bruget, området ved slusene.

Neste avis

Neste utgave av Avisa Grenseland kommer ut 22. august og blir distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avisa Grenseland vil også være tilgjengelig

i de lokale dagligvareforeningene, bensinstasjonene og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

Telefon: 99 22 17 98
Email: post@byline.as